

ÚJÉVI KÖSZÖNTŐ

Izmos, derús az esztendők sora,
 napfénynél tisztább népem mosolya.
 Pereg az óév, vöröslik bora,
 az asztalunkon kalács, jókora.
 Újévi versem egyszerű szava
 köszöntsön téged drága, szép Haza!

Ez a ritmus boldog szívverésem
 és a béke legszebbik reményem.
 Keletről kel a nap is az égen,
 nyolcszázmillió az én testvérem.
 Nemcsak te vagy magyar nép a vérem,
 nem egyedül vagy a büszkeségem.

Ötven év még a huszadik század,
 szabadság kell minden proletárnak!
 Gyarmati népek tengere árad;
 segítsünk mi is még Koreának!
 Vércsinű zászlók lágy selyme-árad...
 korunk érik, a sztálini század!

LÓDI FERENC

HAZÁM FELVIRÁGZIK

— MTHAIL DUGYIN —

Hazám!
 Tündöklő dicsőséged
 Beragyogta a
     századot.
 Kormányodnál te hősi élet
 Sztálin vigyáz, a legnagyobb.
 Szavára
     föld és ember lánggal ég,
 Szeme
 Jövendőnk rejtekébe lát,
 Szentül szolgálja Lenin nagy ügyét,
 A kommunizmus győztes igazát.
 Mi követjük,
     léptünk cseng keményen,
 Dalunk süvít
     a tengeren át,
 s az építés tomboló tüzében
 Hazát nyerünk! Gyönyörű hazát.
 Tervünk évről-évre
     egyre nő...

Szép országunk boldog fényben ég
 S békeharcos roppant
 nagy erőnk
 Kioltja a háború tüzét.
 A Kreml fölött
 bíborpír ragyog,
 Diadalmunk
 zengi a világot.
 Októberi szellő kavarg,
 lobogtatja
 népünk zászlaját.

Fordította: KÉKESDI GYULA

T Ü K Ö R

SZTÁLIN „MARXIZMUS ÉS NYELVTUDOMÁNY” C. MŰVÉRŐL

A nyelv keletkezésének, a nemzeti nyelvek kialakulásának, a nyelv fejlődésének problémáit illetően, a nyelvtörténet és a leíró nyelvtan kutatási területén a marxizmus alkalmazása a nyelvtudomány kutatói előtt soha nem látott perspektívákat nyit meg. Ezek a perspektívák a marxizmus nélkül el sem képzelhetők. A marxizmus klasszikusainak a nyelvre vonatkozó alapvető tanításai meghatározzák azt, hogy a nyelv „gyakorlati, valóságos tudat”, a társadalmi érintkezés eszköze”, „a fejlődés és harc eszköze”, „a munka folyamatában keletkezett” és „a nyelv és gondolkodás dialektikus egységet alkot”. Marx, Engels, Lenin és Sztálin műveikben megvetették minden igaz tudomány, így a nyelvtudomány alapjait is, éppen ezért a marxista nyelvtudomány helyzete rendkívül kedvező.

Mindezzel szemben, azonban a marxizmus megnemértése és félremagyarázása következtében az általános és leíró nyelvészet valamennyi kérdésében több marxista nyelvész számára N. J. Marr, 1934-ben elhalálozott szovjet nyelvész úgynevezett „új tanítása” volt az iránytű. Nikolai Jakovlevits Marr „új tanítása” a jáfetita nyelvelméleten alapul, amit újabban úgynevezett „tanítványai” marxizmusnak neveztek. Sztálin lángeszű, legújabb nyelv tudományi cikkei minden kétséget kizáróan behozonyítják, hogy N. J. Marr nyelvelmélete nem marxista. Marr tanítványainak köre, Mescsanyinov akadémikus vezetésével, ahogy Sztálin írja, „csalhatatlan vezetőknek egy zárt csoportját alkotta, amely biztosította magát mindenfajta lehetséges kritikával szemben.” Ez az önkényeskedés azt eredményezte, hogy a „nyelvtudomány művelői nem tárgyi ismérvek alapján kerültek felelős beosztásba, hanem annak alapján, hogy feltétlenül elismerik-e N. J. Marr tanítását.” (Sztálin.) A Marr-tanítványok egyik legnagyobb hibájaként Sztálin a vélemények harcának, a kritika szabadságának elfojtását és hiányát mutatja be, másrészt Marrnak még saját maga által kise-